

5. august 2016

UKA 2016/36

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Ullutsinnut naleqquttumik ingerlatsinikkullu illersorneqarsinnaasumik Inuuusuttut Inuiaqatigiinni Kiffartuussisarnerisa eqquteqqinnejarnissaanik inassuteqaasiortussamik suleqati-giissitamik Naalakkersuisut pilersitseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalaja-angiiffigisassaattut siunnersuut. Inernera Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq UPA2017-imi. (Siumup Inatsisartuni ilaasortaatitai)

Tunngavilersuut:

Namminersornerulernitta kingornagut Nunatsinni pilersinneqartut nutaat pitsasallu ilagaat Inuuusuttut Inuiaqatigiinnik Kiffartuussisarnerannik aaqqissuussineq 1980-imi eqqunneqartoq. Ilaatigut inuuusuttut suliffissaaleqisarnerisa akiorniarneranut atorneqartoq. Ajoraluartumilli aaqqissuussineq taanna 2007-imi atorunnaarsinneqarpoq.

Taamanikkut Inuuusuttut Kiffartuussisarneranni siunertaasut ilagaat inuuusuttut suliffissaaleqisarnerat oqimaalliartuinnartoq akiorniarlugu suliffissaqartitsisarnissaq. Taamanikkut Kommunit Inuu-suttunik sulliveqartitsinerisa siunertaralugu inuuusuttut suliffissaaleqisut piginnaanngorsarfiusumik suliffissaqarnissaannik neqeroorfingisarnissaat anguniarlugu inuuusuttup ilinniartitaanikkut piginnaasaqarfigilersimasaasa suliffeqarnikkullu piginnaasaqarfigilersimasaasa piujuaanarnissaat. Taamanikkullu aaqqissuussinerup aamma siunertaraa inuuusut sulisinnaassutikkut piginnaasaqarnerulernissaat ilanngullugit naleqqussallaqqinnerunissaq suleqateqallaqqissinissarlu, piumassusdeqarnissaq akisussaaqataanerunissarlu, aammali inuuusuttup ilinniagaqalernissamut suliffissamillu toqqaanissamut periarfissaasa pitsaanerulernissaat.

Taamanikkut aaqqissuussinermi aningaasartuutit Kommunit Namminersorlutillu oqartussat nammaqatigiissumik kivippaat, tassani aningaasarsiaritinneqartut 50 %-tiat kommuninit ingerlanneqarmat. Tamannalu nammaqatigeeriaaseq aaqqissusseqqinnissami attatiinnarneqar-sinnaasariaqarpoq taamaaliornikkut inuuusuttut suliffissaaleqinerisa akiorneranut aningaasartuutit ataatsimoorfialugit nammaqatigiiffagalugit.

Aaqqissuussineq taanna aqqutigalugu Nunatsinni inuuusuttut Nunatta piorsarneqarnerani ineriartortinnejarneranilu peqataanerat timitalersorneqalerualuarpoq.

Inuiaqatigiinnik sullissineq taanna aqqutigalugu savaateqarfiit narsaasiornnerini aqquserniornerinilu inuuusuttut iluaqtaallualeraluarput, nunaqarfinni isorliunerusunilu nammeneq illuliassat sananeqarnerini ikiortaallualeraluarlutik, illoqarfiit saligaatsuutinnerannut malunniuteqa-leraluarlutik.

Aaqqissuussisimaneq taanna arlalitsigut aamma sanngheeuteqarsimavoq. Illeqqorissaarneq suliamillu nakkutiliilluarneq amigaataasarsimapput, aammalu imigassamik ajornartorsiuteqarneq inuiaqatigiinnik sullissinnermuttaaq akornusersuingaatsiarsimaqaluni. Soorunami Siumup naatsorsuutigaa suleqatigiissitap suliaqarnermini taamanikkut ajornartorsiutaasimasunik pingaartitilluni inissiilluarumaartoq.

Kisianni aaqqissuussinerup taamaattup Inuuusuttut kiffartuussisarnerisa isumaa itisooq – tassalu Nunatsinni innuttaasut Nunatta piorsarneqarnerani suleqataanissaat kiisalu imminnut ilisareqatigiinnerulernissaat – ullumikkut taamanikkutuulli pingaaruteqartigaaq. Allaammi oqartoqarsinnaavoq ullumikkut tamanna suli pingaaruteqarnerulersimasoq.

Tamanna tunngavigalugu naalakkersuisut kajumissaarpavut inuuusuttut inuiaqatigiinni sullissisarnerata atuutileqqinnissaanik pilersaarusiortussamik suleqatigiissitalioqqullugit, ukiup ataatsip ingerlanerani siunnersuummik saqqummiussinissaat siunertaralugu.

Inuuusuttut peqatigiiffiisa kattuffiat Sorlak, Timi asimi, SIK, KNAPK, NUSUKA, Kommunillu siunnersuusiornermi peqatisserineqarsinnaapput, suliassap ilusilersornissaa siunnersuusiortussallu inuttalersornissaat eqqarsaatigalugu.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Missigiunneqarpoq suliassamut aningaasartuutit AC-tut atorfekartitamut aningaasartuutaasartut affaat qaangissanngikkaat, tassa 250.000 kr. Taakku AC-tut atorfekartitamut aningaasartuutissat saniatigut suleqatigiissitaliamut aamma aningaasartuuteqartoqassaaq 250.000 kr. missaani. Taamaalilluni aningaasartuutit katillugit 500.000 kr. Missaaniissallutik. Tamanna suliassaq suliassaqarfimmuit aningaasaliissutaareersut iluanni naammassineqarsinnaassaaq.

Inuuusuttut kiffartuussisarnerat aallarteeqqippat naatsorsuutigineqassaaq ukiumut 20 mio. Kr. Missaasa aningaasartuutaasarnissaat, taakku iluanni inuuusuttut 150 missaat nunarput tamakerlugumeersut suliassanullu pisortassat ilaatinneqarput. 2003-imi taamanikkut namminersornerullutik oqartussat Kommunillu 18-usut tamatuma missarpiaani aningaasartuuteqarput. Siumumiilli naatsorsuutigineqarpoq Inuuusuttut Kiffartuussisarnerisa eqquteeqqinnejarnissaata aningaasatigut qanoq kinguneqarsinnaanera suleqatigiissitap misissueqqissaarnermigut inissillurumaaraa.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai:

Misissuinermut atatillugu toqqaannartumik sunniuteqassanngilaq.

Inunnut ataasiakkaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai:

Misissuinermut atatillugu toqqaannartumik sunniuteqassanngilaq.